

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 13P/18/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3815203712
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marianna Hašková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2015:3815203712.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza, sudkyňou Mgr. Mariannou Haškovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: B. V., nar. XX.XX.XXXX, t. č. v Detskom charitnom dome, IČO: 31 917 631, so sídlom Ul. SNP č. 61, Považská Bystrica, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matky B. A., nar. XX.XX.XXXX, t. č. bytom D. F., A. č. XX, W. a otca J. V., nar. XX.XX.XXXX, t. č. bytom N. R. č. XX, o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd z v e r u j e maloletú B. V., nar. XX.XX.XXXX do ústavnej starostlivosti F. charitného domu, J.: 31 917 631, so sídlom Ul. SNP č. 61, Považská Bystrica s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku.

Matka B. A., nar. XX.XX.XXXX, j e p o v i n n á prispievať na výživu maloletej B. V., nar. XX.XX.XXXX, výživným v sume 30 % zo sumy životného minima na nepnoleté nezaopatrované dieťa podľa osobitných predpisov mesačne, ktoré je povinná platiť na účet Detského charitného domu, IČO: 31 917 631, so sídlom Ul. SNP č. 61, Považská Bystrica do posledného dňa v mesiaci, ktorý predchádza mesiacu, za ktorý sa výživné poskytuje, s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku.

Otec Ivan Michalko, nar. 10.07.1987, j e p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej B. V., nar. XX.XX.XXXX, výživným v sume 50,- eur mesačne, ktoré je povinný platiť na účet Detského charitného domu, IČO: 31 917 631, so sídlom Ul. SNP č. 61, Považská Bystrica do posledného dňa v mesiaci, ktorý predchádza mesiacu, za ktorý sa výživné poskytuje, s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku.

Tým sa mení rozsudok Okresného súdu Prievidza zo dňa 27.08.2012 č. k. 12P/85/2012-17 v časti týkajúcej sa úpravy práv a povinností k mal. B..

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza dňa 13.03.2015 podal na Okresný súd Prievidza návrh na vydanie predbežného opatrenia v zmysle § 76 ods. 1 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorým súd nariadi, aby bola maloletá B. V., nar. 15.XX.XXXX odovzdaná do starostlivosti Detského charitného domu Považská Bystrica, Ul. SNP č. 61, Považská Bystrica. Svoj návrh odôvodnil tým, že situáciu dieťaťa a rodiny evidujú od júla 2006, kedy matka B. A. podala na OS Prievidza návrh na zverenie maloletých detí N. K., nar. XX.XX.XXXX a Y. K., nar. XX.XX.XXXX, ktoré sa narodili z družského spoluzitia s W. K., nar. XX.XX.XXXX, do svojej osobnej starostlivosti. Naposledy boli maloleté N. a Y. K. rozsudkom OS Prievidza zo dňa 17.10.2008 č. k. 13P/495/2008-14 zverené do náhradnej osobnej starostlivosti M. K., sestre otca. Z rovnakého vzťahu matky sa narodili ešte maloletý W. K., nar. XX.XX.XXXX a Z. K., nar. XX.XX.XXXX, ktoré boli zverené do osobnej starostlivosti matke (maloletý W. rozsudkom OS Prievidza zo dňa 23.05.2007 č. k. 13P/208/2007-10 a maloleté Z. rozsudkom OS

Prievidza zo dňa 13.10.2008 č. k. 5P/33/2008-22). Rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 28.09.2010 č. k. 13P/329/2010-19 bola matke uložené výchovné opatrenie - dohľad nad výchovou o maloleté deti K., a to Natáliou, Y., W. a Z.. Z družského spolužitia matky s J. V. sa narodila maloletá B. V., nar. XX.XX.XXXX, ktorá bola rozsudkom OS Prievidza zo dňa 27.08.2012 č. k. 12P/85/2012-17 zverená do starostlivosti matke a otec J. V., nar. XX.XX.XXXX bol zaviazaný prispievať na výživu maloletej B. 50,- eur mesačne. Zo spolužitia matky s T. K., nar. XX.XX.XXXX sa narodil maloletý T. K., nar. XX.XX.XXXX. Matka viackrát opustila spoločnú domácnosť a maloleté deti ponechala v starostlivosti priateľa T. K., ktorý je zamestnaný v Bani v Handlovej. Rodičovskú rolu matka B. A. nezvláda aj napriek opakovaným intervenciám zo strany pracovníkov Mestského úradu Handlová, sociálnych pracovníkov ÚPSVaR Prievidza a akreditovaného subjektu. Priateľ matky uviedol, že správanie matky voči deťom je nezodpovedné a on sám nemôže zabezpečovať starostlivosť maloletým deťom, nakoľko je zamestnaný na nepretržitú prevádzku. Stará matka zo strany matky nemá vytvorené podmienky na zabezpečenie starostlivosti o maloleté deti, keďže je umiestnená v zariadení núdzového bývania v DORKE v Handlovej. Otec maloletej B. má novú rodinu a nemá záujem o zabezpečovanie starostlivosti dcéry B.. Matka maloletej B. a jej súrodencov vystavuje stresovým situáciám tým, že opúšťa domácnosť a vyvoláva konfliktné situácie medzi ňou a partnerom T. K.. Uvedené má negatívny dopad na zdravý psychický vývin maloletých detí. Keďže v rodine maloletej B. nie je nikto, kto by sa o maloletú B. mohol postarať, jej život, zdravie a priaznivý vývoj je vážne ohrozený, navrhol ÚPSVaR Prievidza nariadiť predbežné opatrenie, ktorým bude maloletá B. odovzdaná do starostlivosti Detského charitného domu Považská Bystrica.

Okresný súd Prievidza uznesením zo dňa 17.03.2015 č. k. 13P/18/2015-26 nariadil, aby matka B. A., nar. XX.XX.XXXX odovzdala maloletú B. V., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti Detského charitného domu v Považskej bystrici. Zároveň súd začal konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti. Predmetné uznesenie odôvodnil tým, že po vykonanom dokazovaní, oboznámením sa s obsahom spisu, a to najmä správami ÚPSVaR Prievidza zo šetrenia rodinných pomerov a správami mesta Handlová, dospel súd k právnomu záveru, že existuje akútna potreba nariadenia predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. b) OSP spočívajúca v odovzdaní maloletej B. V., nar. XX.XX.XXXX do dočasnej starostlivosti Detského charitného domu Považská Bystrica, nakoľko je nevyhnutné za účelom zabezpečenia rýchlej právnej úpravy situácie, ktorá smeruje k ochrane maloletého dieťaťa. Z priložených správ vyplýva, že nie je možné, aby maloletá Stanislava zostala v starostlivosti matky, ktorá jej a jej súrodencom nie je schopná zabezpečiť adekvátnu starostlivosť.

Maloletá B. bola umiestnená do Detského charitného domu v Považskej Bystrici dňa 20.03.2015.

Matka sa k návrhu vyjadrila písomným podaním zo dňa 17.04.2015, v ktorom poprela, že by nezvládala rodičovskú rolu, nakoľko bolo vždy o deti postarané, mali vždy čo jesť a boli čisto oblečené. Uviedla, že jej cieľom je zastabilizovať sa a získať naspäť deti do opatery. Na začiatku by chcela využiť možnosť a ostať bývať v zariadení Jazmín n.o. Počas tohto obdobia si chcela hľadať prácu a zabezpečovať najlepšiu možnú starostlivosť deťom. Žiadala zrušiť predbežné opatrenie a zveriť jej maloletú B. V., nar. XX.XX.XXXX do opatery.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom otca a kolízneho opatrovníka, oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to najmä návrhom na nariadenie predbežného opatrenia, rodným listom maloletej B. V., nar. XX.XX.XXXX, správou z poradenského procesu zo dňa 04.03.2015, úradným záznamom zo dňa 11.03.2015, správou o aktuálnej situácii v rodine mal. detí: W. K., nar. XX.XX.XXXX, Z. K., nar. XX.XX.XXXX a B. V., nar. XX.XX.XXXX zo dňa 24.10.2014, úradným záznamom zo šetrenia pomerov v rodine zo dňa 10.03.2015, návrh na nariadenie predbežného opatrenia k maloletým deťom W. K., nar. XX.XX.XXXX, Z. K., nar. XX.XX.XXXX, rodnými listami maloletej Z. K. a maloletého W. K., návrhom na nariadenie predbežného opatrenia k maloletému T. K., nar. XX.XX.XXXX, rodným listom maloletého T. K., uznesením OS Prievidza zo dňa 17.03.2015 č. k. 13P/18/2015-25, uznesením OS Prievidza zo dňa 17.03.2015 č. k. 13P/18/2015-26, zápisnicou z výkonu rozhodnutia uznesenia OS Prievidza zo dňa 17.03.2015 č. k. 13P/18/2015-26 a uznesenia OS Prievidza zo dňa 16.03.2015 č. k. 11P/16/2015-16 zo dňa 20.03.2015, vyjadrením matky zo dňa 17.04.2015 s prílohami, správou Detského charitného domu Považská Bystrica zo dňa 21.04.2015, správou ÚPSVaR Prievidza zo dňa 23.04.2015, správou Jazmín, n. o. zo dňa 18.05.2015, správou ÚPSVaR Prievidza zo dňa 16.07.2015, spisom OS Prievidza sp. zn. 12P/85/2012 a z neho rozsudok OS Prievidza zo dňa 27.08.2012 č. k. 12P/85/2012-17, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 17.09.2012, spisom OS Prievidza sp. zn. 10P/67/2014 a z neho uznesenie OS Prievidza zo dňa 27.11.2014 č. k. 10P/67/2014-8, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 28.01.2015 v

spojení s uznesením KS v Trenčíne zo dňa 09.01.2015 č. k. 4CoP/1/2015-13 a správou Mestského úradu Piešťany zo dňa 17.07.2015. Na základe takto vykonaného dokazovania dospel súd k nasledovným skutkovým a právnym zisteniam.

Maloletá B. V., nar. XX.XX.XXXX, sa narodila matke B. A., nar. XX.XX.XXXX zo vzťahu s otcom J. V., nar. XX.XX.XXXX. Matka má zo vzťahu s W. K., nar. XX.XX.XXXX, ešte maloleté deti N. K., nar. XX.XX.XXXX, Y. K., nar. XX.XX.XXXX, W. K., nar. XX.XX.XXXX a Z. Kováčovú, nar. XX.XX.XXXX a zo vzťahu s T. K., nar. XX.XX.XXXX, ešte maloleté dieťa T. K., nar. XX.XX.XXXX. Rozsudkom OS Prievidza zo dňa 17.10.2008 č. k. 13P/495/2008-14 boli maloletá N. K. a maloletá Y. K. zverené do náhradnej osobnej starostlivosti M. K., sestre otca detí. Rozsudkom OS Prievidza zo dňa 28.09.2010 č. k. 13P/329/2010 bolo nad výchovou maloletých detí K., a to N., Y., W. a Z. nariadené výchovné opatrenie- dohľad. Vo svojej starostlivosti mala matka maloletého W. K., maloletú Z. K., maloletú B. V. a maloletého T. K.. Opakovanými šetreniami v domácnosti matky a T. K. (súčasného partnera matky a otca maloletého T. K.) zo strany Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza (ďalej len „ÚPSVaR Prievidza“) a v spolupráci s Mestským úradom Handlová bolo zistené, že matka maloletej B. nedokáže jej a jej súrodencom zabezpečiť riadnu starostlivosť.

Zo správy mesta Handlová zo dňa 24.10.2014 o aktuálnej situácii v rodine - maloleté deti W. K., nar. XX.XX.XXXX, Z. K., nar. XX.XX.XXXX a B. V., nar. XX.XX.XXXX, vyplýva, že rodina býva v byte na W. ulici XX/X v S.. Priateľ matky si zobral hypotekárny úver a byt je už v jeho vlastníctve. Jeho mesačný príjem je 700 eur. Príjmom matky je rodičovský príspevok, náhradné výživné na deti Kováčové, prídavky na tri deti a výživné na maloletú Stanislavu. Od mája 2014 sociálne oddelenie MsÚ Handlová vykonalo tri razy návštevu v domácnosti, štyrikrát prišla matka na sociálne oddelenie požiadať o pomoc a dvakrát sa so sociálnymi pracovníkmi telefonicky spojila. Matka každý týždeň mení svoje rozhodnutia, stále požaduje od sociálneho oddelenia pomoc pri inom svojom rozhodnutí. Dňa 12.05.2014 matka s priateľom uviedla, že zvládajú finančnú situáciu, majú dostatok finančným prostriedkov na zabezpečenie základných potrieb pre deti. Dňa 16.06.2014 matka uviedla, že priateľ často prepije aj posledné peniaze, potom je agresívny a fláka sa s kamarátmi. Po finančnej stránke mali byť na tom veľmi zle, matka nemala z čoho variť a peniaze si musela požičiavať. Dňa 10.07.2014 matka žiadala, aby jej boli deti okamžite odobraté z dôvodu, že sa s partnerom veľmi pohádali a ocitne sa na ulici. Na následnú radu ako ďalej postupovať, matka nereagovala. Dňa 14.07.2014 a 18.07.2014 sa rodičia dohodli, že matka nastúpi na hospitalizáciu a o deti sa bude starať spolu s priateľom. Dňa 17.08.2014 sa mala matka rozhodnúť pre adopciu novonarodeného dieťaťa. Dňa 11.09.2014 matka žiadala sociálne oddelenie o pomoc pri umiestnení jej a jej maloletých detí do zariadenia sociálnych služieb, nakoľko uvádzala, že T. K. ju už vo svojom byte nechce. Mesto Handlová intenzívne hľadalo možnosť krízového ubytovania pre matku s maloletými deťmi. Dňa 02.10.2014 matka zisťovala informácie ohľadom možnosti ubytovania v krízovom zariadení Jazmín, n.o. Po pohovore s riaditeľkou ústavu, táto odmietla matku prevziať z dôvodu, že v zariadení býva matka matky maloletých detí, ktorá je psychiatrickým pacientom a zároveň tam býva pani K. s dvomi deťmi matky, pani A., ktoré jej boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Podľa zistení zo školy maloleté deti väčšinou nosil a preberal priateľ matky. Stalo sa, že o 13.30 hodine našli maloletú Z. sedieť v šatni, bez obeda (matka nezaplatila deťom obedy, nevybavila ani dotáciu). Matka odmietla pre dieťa prísť s tým, že sa cíti zle a pre dieťa poslala priateľa. Mesto Handlová sa vyjadrilo, že matka nedokáže sama zabezpečovať starostlivosť o svoje deti, vždy potrebuje pomoc či už zo strany matky alebo partnerov.

Z úradného záznamu zo šetrenia pomerov v rodine zo dňa 10.03.2015 Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza je zrejmé, že v tento deň sa matka spolu s maloletými deťmi Z. a W. K. a B. V. dostavila na oddelenie s tým, že chcel oznámiť, že ju priateľ T. K., potom ako sa pohádali, vyhodil z bytu a nemá kam ísť, nemá žiadne finančné prostriedky. Matke dal ultimátum, aby si hľadala ubytovanie. Dohodli sa, že do 31.03.2015 môže v jeho domácnosti s deťmi bývať. Matka uviedla, že sa k T. K. už nevráti, aj keď nemá kam ísť s deťmi. Nie je nikto z príbuzných, kto by jej alebo deťom zabezpečil starostlivosť. Priateľ mal matku detí fyzicky napadnúť. Nedával jej žiadne financie. Za účelom vyriešenia vzájomných vzťahov odmietla komunikovať s psychológom. Neter priateľa matky, V. Zimanová, má záujem len o zverenie maloletého T. do náhradnej osobnej starostlivosti. Po vykonaných telefonických pohovoroch bola vykonaná terénna sociálna práca v zariadení DORKA, kde sa deti nachádzali a bolo im umožnené prespať do rána v spoločenskej miestnosti. Zo správy ďalej vyplýva, že matke na deťoch nezáleží, ide jej len o peniaze. Maloletým deťom bude lepšie v zariadení, kde budú mať stabilné podmienky na zdravý psychický a fyzický vývin.

Z úradného záznamu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza zo dňa 11.03.2015 vyplýva, že matka s T. K. nekomunikuje. Aj keď sa jej prihovára, tak ho ignoruje. Maloletým deťom zabezpečuje starostlivosť T. K.. Matka sa nebola informovať ohľadom maloletých detí ani v škole. Čo sa týka stravy, deti nehladujú, matka im zabezpečuje stravu i desiatu. Matka nemá zabezpečené náhradné ubytovanie. Zo správy tiež vyplýva, že matka napáda priateľa a vyhráža sa mu, že ho zabije. T. K. prisľúbil, že do dňa umiestnenia maloletých detí do zariadenia pomôže matke so starostlivosťou o maloleté deti, resp. ak matka opustí domácnosť, zabezpečí deťom starostlivosť sám.

Vzhľadom na uvedené správanie matky a na návrh kolízneho opatrovníka mal súd za to, že ďalší zdravý fyzický a psychický vývin maloletej B. je vážne ohrozený, a preto uznesením zo dňa 17.03.2015 č. k. 13P/18/2015-26 nariadil predbežné opatrenie, na základe ktorého bola maloletá B. V., nar. XX.XX.XXXX odovzdaná do starostlivosti Detského charitného domu v Považskej Bystrici, Ul. SNP č. 61, Považská Bystrica.

Maloletá B. bola prijatá do Detského charitného domu v Považskej Bystrici dňa 20.03.2015. Do uvedeného zariadenia bola prijatá spoločne so súrodencami maloletým pavlom K. a maloletou Z. K.. Maloletá B. sa po prijatí do zariadenia adaptovala pomerne dobre a rýchlo aj vďaka svojej sociabilnosti (nemá problém komunikovať s hocikým). Je vďačná za každú pozornosť, ktorú jej venujú dospelí či deti. Rada kreslí, rozpráva a hrá sa rolové hry. Maloletá B. si však rada presadzuje svoje požiadavky pomocou kriku, plaču a kopania. Samoobslužné činnosti (obliekanie, obúvanie, umývanie zubov a pod.) zvláda za pomoci inej osoby. Je vcelku samostatná. Má osvojené hygienické návyky, ale evidentne nebola vedená k používaniu spoločenských noriem (napr. slovíčka ďakujem, prosím, či vedená k stolovaniu). Starší brat W. jej úmyselne ubližuje. Od 09.04.2015 navštevuje MŠ, kde sa jej veľmi páči a pani učiteľky sú s jej správaním zatiaľ spokojné.

Zo správy ÚPSVaR Prievidza zo dňa 23.04.2015 vyplýva, že matka v tom čase bývala na ubytovni Jazmín, n.o. v Handlovej a podala si žiadosť o zaradenie do evidencie uchádzačou o zamestnanie. V mesiaci apríl 2015 jej bol naposledy vyplatený rodičovský príspevok v sume 203,20 eura a prídavok na štyri deti v sume 94,08 eura. Je ubytovaná so svojou matkou Z. T., ktorá má psychické problémy a maloletej B. by nedokázala zabezpečiť starostlivosť. Matka je v súčasnosti gravidná, pričom podľa jej vyjadrenia je otcom nenarodeného dieťaťa T. K., ktorý jej tvrdeniu neverí. Termín pôrodu bol stanovený na mesiac október 2015. Matka sa doposiaľ o maloleté deti W. K., Z. K. a B. V. v zariadení neinformovala a nekontaktovala sa s nimi. Matka sa nezaujíma ani o maloletého T. K., ktorý bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti.

Zo správy Mestského úradu Piešťany zo dňa 17.07.2015 vyplýva, že matka využíva sociálne služby poskytované v Nocľahárni v ZSS Domum, Bodona č. 55, Piešťany od 10.07.2015. Vzhľadom na skutočnosť, že je matka tehotná, bol jej upravený režim v Nocľahárni na celodenný pobyt. Matka nemá uzavretú Zmluvu o poskytovaní sociálnych služieb v ZSS Domum. ZSS Domum poskytlo matke niekoľkokrát krízový potravinový balíček, nakoľko prišla do zariadenia bez akýchkoľvek finančných prostriedkov. Počas ubytovania u matky neboli evidované žiadne porušenia vnútorných noriem zariadenia a ani konfliktné správanie voči zamestnancom či ubytovaným.

Otec na pojednávaní uviedol, že žije síce spolu s priateľkou, no vzhľadom na ich situáciu si nemôžu dovoliť ani vlastné spoločné dieťa, nieto ešte sa starať o maloletú B.. Tiež uviedol, že s maloletou Stanislavou nemá vytvorené citové väzby, nakoľko od jej narodenia ju videl tri krát a maloletá už má tri roky. V stretávaní s maloletou mu bránila jej matka. Z uvedeného dôvodu považoval za najlepšie riešenie, aby maloletá bola umiestnená do detského domova a bola nariadená ústavná starostlivosť. Vzhľadom na jeho príjmy a výdavky žiadal aj naďalej ponechať vyživovaciu povinnosť na maloletú v sume 50 eur mesačne. K svojim príjmom uviedol, že pozostávajú z príjmu pomocného murára vo výške cca 400-450 eur mesačne. Za bývanie platí 280 eur mesačne a okrem toho sú voči nemu vedené dve exekúcie za nedoplatok na zdravotnom poistení v ČR, ktoré spláca 2 krát po 20 eur. Ďalej spláca dlh voči Intrum Justitia v sume 30 eur a pôžičku v sume 50 eur mesačne, ktorú si zobral, keď sa sťahovali. Okrem toho má ešte dlh za telefón vo výške 1100 eur a dlh na zdravotnom poistení v SR 1200 eur. Poukázal na to, že sa informoval v zariadení o maloletej B., ako aj o tom, kde má platiť výživné na maloletú.

Kolízny opatrovník navrhol nariadiť nad maloletou B. V. ústavnú starostlivosť, nakoľko je v záujme maloletej, aby bola nad jej výchovou nariadená ústavná starostlivosť, keďže rodičia maloletej B. jej nevedia zabezpečiť adekvátnu starostlivosť a nie je v ich okolí ani iná osoba, ktorej by mohla byť zverená do náhradnej osobnej starostlivosti. Matku navrhli zaviazat' na platenie výživného v sume 30% zo sumy životného minima na neplnoleté nezaopatrené dieťa podľa osobitného predpisu a otca v doterajšej výške 50,- eur mesačne.

Podľa § 54 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZR“), náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 54 ods. 2 ZR, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Podľa § 54 ods. 3 ZR, ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

Podľa § 54 ods. 4 ZR, súd môže výnimočne nariadiť ústavnú starostlivosť aj vtedy, ak jej nariadeniu nepredchádzali iné výchovné opatrenia. Výnimočnosť prípadu a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musí byť preukázaná.

Podľa § 54 ods. 5 ZR, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

Podľa § 62 ods. 1 ZR plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 ZR obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 ZR, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 81 ods. 1 ZR, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

Podľa § 81 ods. 2 ZR, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

Ako vyplýva už z ustanovenia § 44 ods. 1, pre ústavnú starostlivosť, ako aj ostatné formy náhradnej starostlivosti je charakteristická ich dočasnosť, preto ústavná starostlivosť by mala byť

vždy len prechodným riešením. Nariadenie ústavnej starostlivosti je len krajným a výnimočným opatrením. Náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená, alebo výchova maloletého dieťaťa je vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave, alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Výnimočnosť prípadu a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musia byť preukázané (odsek 4). Pôjde o prípady, keď je výchova maloletého dieťaťa tak vážne narušená, že aplikácia miernejších opatrení by sa minula účinkom a jediným východiskom na zabezpečenie výchovy dieťaťa v konkrétnej situácii je nariadenie ústavnej starostlivosti, prípadne ak je prostredie, v ktorom dieťa u rodičov žije (napr. v dôsledku nadmerného požívania alkoholu rodičmi či nevhodných hygienických podmienok pre maloleté dieťa), nevyhovujúce a ponechanie v tomto prostredí by bolo na úkor jeho zdravého vývinu, ak sa rodičia o maloleté dieťa nestarajú a zároveň neexistuje osoba, ktorej by bolo možné zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti. To znamená, že výnimočnosť prípadu spočíva v tom, že je v záujme maloletého dieťaťa a zabezpečenia jeho výchovného prostredia nevyhnutné a nutné, aby bola nariadená ústavná starostlivosť aj v prípade, ak jej nariadeniu iné výchovné opatrenia nepredchádzali.

Zo správy Detského charitného domu Považská Bystrica zo dňa 21.04.2015 mal súd za preukázané, že maloletá B. bola prijatá do zariadenia pokojná, adaptácia prebehla rýchlo a bez problémov. Matka a ani nikto z rodiny sa o maloletú B. odo dňa umiestnenia v zariadení nezaujímali. Kolízny opatrovník opätovne skonštatoval, že ani v blízkom a ani v širšom okolí rodičov nie je nikto, kto by prevzal maloleté deti do svojej starostlivosti, a preto nie je možné zveriť deti do náhradnej osobnej starostlivosti.

Z návrhu a pripojených listinných dôkazov vyplýva, že matka sa o maloletú nestará, nezabezpečuje jej riadnu starostlivosť, nemá ani stabilné bývanie, keď teraz býva v Nocľahárni v ZSS Domum v Piešťanoch, kde má len upravený režim na celodenný vzhľadom na ďalšie tehotenstvo. Márnym sa ukázalo umiestňovanie matky s deťmi v krízových centrách, odkiaľ matka kedykoľvek bez dôvodu odišla, nedodržala podmienky, prípadne nezaplatila za pobyt. Priateľ matky sa o maloleté deti, ktorých nie je biologickým otcom, vzhľadom na svoje pracovné vyťaženie v nepretržitej prevádzke, nemôže starať. Priateľ matky má sklony k častému požívaniu alkoholu. Z dôvodu pretrvávajúcej neschopnosti matky postarať sa sama o maloletú a jej súrodencov, ako aj s prihliadnutím na kritickú rodinnú situáciu, keď hrozí, že maloletá ostane bez starostlivosti na ulici, bez domova, je nevyhnutné umiestnenie maloletej v ústavnom zariadení, aby sa predišlo opakovanému vystavovaniu maloletej zlyhávaniu, nedodržaným sľubom zo strany matky, ktorá rodičovskú úlohu zjavne vôbec nezvláda.

Vychádzajúc zo skutkových zistení v predmetnej veci mal súd za preukázané, že je vážne ohrozená výchova, ďalší priaznivý vývoj a mravný vývin maloletej B., pričom ani jeden z rodičov a nikto z príbuzných nie je schopný zabezpečiť jej riadnu starostlivosť a výchovu, a preto vzhľadom na uvedené je v najlepšom záujme maloletej, aby bola odovzdaná do starostlivosti Detského charitného domu v Považskej Bystrici.

Zároveň súd rozhodol podľa § 81 ods. 1 a 2 ZR o vyživovacej povinnosti oboch rodičov k maloletej B., ktorú sú rodičia povinní plniť na účet Detského charitného domu v Považskej Bystrici. Súd zaviazal matku platiť na výživu maloletej B. výživné vo výške minimálneho výživného podľa § 62 ods. 3 OSP v sume 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu, nakoľko do apríla 2015 matka poberala rodičovský príspevok v sume 203,20 eura na maloletého T. K. a tiež rodinné prídavky na štyri deti v sume 94,08 eura. V súčasnosti je matka evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie a je opätovne tehotná. Otec je samostatne zárobkovo činnou osobou v oblasti stavebníctva, pričom vykonáva sezónne práce ako pomocný murár. Mesačne zarobí 450,- eur v čistom. Žije s priateľkou, ktorá sa stará o maloleté dieťa z predchádzajúceho vzťahu a za bývanie platia 280,- eur mesačne. Okrem toho spláca otec dlhy v sociálnej a zdravotných poisťovniach v ČR a SR mesačne v sume cca 110,- eur. Súd ponechal otcovi vyživovaciu povinnosť na maloletú B. v sume 50,- eur mesačne tak, ako bola naposledy určená rozsudkom OS Prievidza zo dňa 27.08.2012 č. k. 12P/85/2012-17 s tým, že ho zaviazal platiť stanovené výživné na účet Detského charitného domu v Považskej Bystrici.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 146 ods. 1 písm. a) OSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v štyroch vyhotoveniach, na Okresný súd Prievidza. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Trenčíne.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok), ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.